Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії та філософії
Кафедра права та методики викладання правознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Освітня програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від 14 вересня 2020 р.

м. Суми – 2020

1. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сутність права, плюралізм його проявів через призму філософсько-правового сприйняття.

Програма навчальної дисципліни складається з одного модуля.

Філософія права є світоглядно, фундаментальною, загальнотеоретичною правничою дисципліною, що покликана залучити здобувачів вищої освіти у царину ацентризму права. Вивчення філософії права передбачає досягнення належного рівня осмислення державно-правових явищ, як теоретичної основи людського світогляду на проблеми держави і права.

Філософія права – це філософсько-правова дисципліна, яка надає можливість студентам глибше усвідомити сутність такого феномену як право та його значення для майбутньої професії юриста, відчути специфіку філософських знань та поглядів про юриспруденцію, враховувати найвищі досягнення класичної і сучасної наукової та філософської думки про право і закон

Засвоєння здобувачами вищої освіти положень філософії права є основою застосування юридичної аргументації в правничій практичній діяльності.

2. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія права» є формування у студентів когнітивної, соціокультурної, професійної компетентності, що зумовлює необхідність реалізації в правничій діяльності цінностей людської гідності та людських прав; набуття та поглиблення знань про світоглядне пояснення феномену права; обґрунтування його змісту та призначення з погляду сутності людського буття та системи цінностей, на яких воно ґрунтується; сприяти становленню сучасного висококваліфікованого правника, що уміє організовувати свою діяльність зважаючи на пріоритет людських прав; формувати ціннісні орієнтири здобувачів вищої освіти відповідно до ідеалів верховенства права, дотримання прав і свобод людини, відкритості та прозорості, поваги до особистості; формування гуманістичного, демократичного та загальнокультурного світогляду, патріотичної свідомості громадянина України, виховання поваги до загальнолюдських цінностей.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Філософія права» є допомогти студентам опанувати науковий рівень філософських поглядів на проблеми розвитку держави, права і закону; основних способів та історичних типів розуміння права, його природних і соціальних витоків; методології пізнання правової реальності та методології юридичної практики; онтологічних, антропологічних, аксіологічних та інституційних проблем філософії права.

Тема 6. Сучасні концепції права		4	9
ЗАГ.:	20	20	48

5. Політика курсу

Письмові роботи:

Планується виконання здобувачами вищої освіти декількох видів письмових робіт: есе або рефератів з питань, винесених на самостійне вивчення, письмових тестових завдань (як виняток, оскільки тестові завдання переважно будуть виконуватися на платформі Moodle та засобами Google), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором здобувача вищої освіти).

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і семінарські заняття курсу.

6. Рекомендована література

1. Биленчук П.Д., Гвоздецький В.Д., Сливка С.С.Філософія права. К.: Атіка, 1999.
2. Берман Г.Дж. Западная традиция права: эпоха формирования. М., 1998.
3. Гаевський Я. Українська політологія. К.: МАУП, 1994.
4. Грабовський С., Ставрояні С., Шкляр Л. Нариси з історії українського державотворення. К., 1995.
5. Горський В. С. Історія української філософії. К., 1996.
6. Марченко О. В. Філософія права: навч. Посібник. Дніпропетровськ: Дніпроп . держ . ун - т внутр . справ, 2015. 304 с.
7. Філософія права: Навч. посіб. / За заг. ред.. В.М. Костицького, Б.Ф.Чміля. К.: Юрінком Інтер, 2000.
8. Філософія права / За ред. О.Г.Данільяна. К., 2002.
9. Циппеліус, Райнгольд. Філософія права: Підручник: Пер. з нім. К., 2000.
10. Філософія права: Словник. ./ Бачинін В.А., Журавський В.С., Панов М.І – К.: Концерн «Видавничий дім» «Ін Юре», 2009. – 408 с.
11. Антологія лібералізму. Політико-правничі вчення та верховенство права. Київ: Книги для безнесу, 2008. 992 с.
12. Демократія. Антологія / Упорядник О. Проценко. Київ, 2005. 1108 с.

Викладач _____ доцент А.М. Кучук

3. Результати навчання (компетентності)

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати:

- основні аспекти права через призму напрямів філософії права (онтологія права, гносеологія права, епістемологія права, філософська антропологія права);
- основні філософсько-правові концепції в їх історичному розвитку;
- предметно-методологічний інструментарій філософсько-правової теорії;
- особливості типології розуміння права та основні сучасні системи права;

вміти:

- обґрунтувати свою філософсько-правову світоглядну та громадську позицію;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних задач, підготовці правових документів;
- науково аналізувати загальні проблеми філософії права, процеси, факти та явища державно-правового життя;

організовувати пошук істини в праві, розвивати власну правову культуру.

4. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
семінарські заняття / практичні	20
самостійна робота	48

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4	081 Право	2	нормативний

Тематика курсу

Тема	кількість год.		
	лекції	**заняття**	**сам. роб.**
Тема 1. Філософія права як навчальна дисципліна	2		11
Тема 2. Правова реальність і життєвий світ людини: онтологія та антропологія права	4	4	7
Тема 3. Право в системі соціальних норм і цінностей. Аксіологія права	4	4	7
Тема 4. Філософія природного права. Філософське обґрунтування правової держави	4	4	7
Тема 5. Правові цивілізації (системи права). Західна правова культура.	4	4	7